

Spis treści

Wykaz skrótów	IX
Literatura	XI
Wprowadzenie	XXI
Rozdział I. Zagadnienia ogólne o prawie i nauce	1
§ 1. Narodziny kultury prawnej	1
§ 2. Problemy z rozumieniem prawa	5
§ 3. Podstawowe metody badawcze prawa	7
§ 4. Koncepcje prawa natury i pozytywizmu prawniczego	9
§ 5. Realizm prawniczy, hermeneutyka prawnicza, teorie argumentacyjne, retoryka prawnicza, ujęcia komunikacyjne	14
§ 6. Problematyka wartości	15
§ 7. Normy społeczne	23
§ 8. Sposoby uzasadnienia norm społecznych	25
§ 9. Źródła norm społecznych	28
§ 10. Od wartości do normy społecznej	28
§ 11. Rodzaje ocen	30
§ 12. Rodzaje wypowiedzi	31
I. Wypowiedzi opisowe	31
II. Wypowiedzi ocenne	31
III. Wypowiedzi normatywne	33
IV. Wypowiedzi performatywne (faktyczne, dokonawcze)	36
§ 13. Pojęcie nauki	37
§ 14. Kryteria klasyfikacyjne nauki	38
Rozdział II. Rola prawa, normy i przepisy prawne	41
§ 1. Wprowadzenie	41
§ 2. Funkcja kontroli społecznej	41
§ 3. Funkcja rozdziału dóbr i ciężarów	43
§ 4. Funkcja rozwiązywania konfliktów	45
§ 5. Funkcja wychowawcza	48
§ 6. Funkcja organizacyjna	50
§ 7. Normy prawne	51
§ 8. Przepisy prawne	57
§ 9. Podział przepisów prawnych	58

I. Normy (przepisy) ogólne i indywidualne	59
II. Normy (przepisy) ogólne i szczególne	60
III. Normy (przepisy) dyspozytywne, imperatywne, semiimperatywne	61
IV. Normy (przepisy) nakazujące, zakazujące, pozwalające (zezwalające)	62
V. Normy (przepisy) ze względu na rodzaj konsekwencji ich naruszenia	64
VI. Normy (przepisy) programowe	64
VII. Normy (przepisy) zadaniowe	65
VIII. Normy (przepisy) określające zakres działania	65
IX. Normy (przepisy) wskazujące na formę działania	65
X. Normy (przepisy) kompetencyjne	66
XI. Zasady prawa	66
XII. Przepisy (normy) odsyłające	67
XIII. Przepisy blankietowe	68
XIV. Przepisy (normy) przejściowe (intertemporalne, międzyczasowe)	69
XV. Przepisy (normy) dostosowujące	69
XVI. Przepisy derogacyjne (uchylające)	69
XVII. Przepisy wprowadzające	70
Rozdział III. Funkcjonowanie prawa	71
§ 1. Wprowadzenie	71
§ 2. Tworzenie prawa	73
§ 3. Źródła prawa	74
§ 4. System źródeł prawa powszechnie obowiązującego w Polsce	75
§ 5. Prawo międzynarodowe i prawo unijne w systemie źródeł prawa powszechnie obowiązującego w Polsce	77
§ 6. Wymóg ogłaszania źródeł prawa powszechnie obowiązującego	81
I. Tekst autentyczny	84
II. Tekst jednolity	85
III. Tekst ujednolicony	85
§ 7. Akty prawa wewnętrznego	86
§ 8. Stosowanie prawa	88
§ 9. Ustalenie stanu faktycznego	89
§ 10. Ustalenie norm prawnych	93
I. Pojęcie obowiązywania prawa	93
II. Temporalny zakres obowiązywania prawa	94
III. Terytorialny zakres obowiązywania prawa	96
IV. Personalny zakres obowiązywania prawa	96

V. Wykładnia przepisów prawnych	97
1. Pojęcie wykładni	97
VI. Założenie racjonalności prawodawcy	98
VII. Podział wykładni ze względu na podmiot jej dokonujący	99
1. Wykładnia autentyczna	99
2. Wykładnia legalna	99
3. Wykładnia operatywna	100
4. Wykładnia doktrynalna	102
VIII. Koncepcje wykładni	102
IX. Rodzaje wykładni ze względu na stosowane dyrektywy interpretacyjne	103
1. Wykładnia językowa	104
2. Wykładnia systemowa	104
3. Wykładnia funkcjonalna	105
X. Rodzaje wykładni ze względu na wynik wykładni	105
XI. Wnioskowania prawnicze	106
XII. Reguły kolizyjne	110
§ 11. Subsumpcja i ustalenie konsekwencji prawnych	112
§ 12. Wykonanie decyzji	114
Rozdział IV. Stosunek prawny, odpowiedzialność prawna	117
§ 1. Stosunki prawne	117
§ 2. Podmioty stosunku prawnego	117
§ 3. Treść stosunku prawnego	120
§ 4. Przedmiot stosunku prawnego	121
§ 5. Powstanie, zmiana, wygaśnięcie stosunku prawnego	122
§ 6. Rodzaje stosunków prawnych	123
§ 7. Odpowiedzialność prawna	125
§ 8. Sprawiedliwość naprawcza a sprawiedliwość retributywna	129